Հաստատված է
Պետության և իրավունքի
տեսության և սահմանադրական
իրավունքի ամբիոնի 28. 08. 2017 թ.
նիստում (արձ. թիվ 1)
Ամբիոնի պետ՝

.....
(ստորագրություն)
.....
(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		ՀՀ մունիցիպալ իրավունք
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Իրավագիտություն, վճարովի ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ		Պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Մ.Մանուկյան E-mail: marymanukyanmmb@gmail.com հեռ. 099101035
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ		բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		**2 (երկու)**
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ		«Մունիցիպալ իրավունք» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 60 ժամ, որից 20 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունք, 28 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը 2 լսարանային ժամ տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում ստուգարք հանձնելով:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		Դասընթացը կառուցվում է «Պետության և իրավունքի տեսություն», «ՀՀ սահմանադրական իրավունք» դասընթացի իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ		«ՀՀ մունիցիպալ իրավունք» դասընթացի շրջանակներում

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		ուսումնասիրվում են մունիցիպալ իրավունքի հասկացությունը, կարգավորման առարկան, համակարգը, խնդիրները, սկզբունքները, տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման հասկացությունները, մունիցիպալ իրավունքի սուբյեկտները, տեղական ինքնակառավարման երաշխիքները, տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունը, տեղական ինքնակառավարման առանձնահատկությունները Երևան քաղաքում, համայնքների իրավական կարգավիճակը, բազմաբնակարան շենքերի և համատիրությունների կառավարումը:
ՆՊԱՏԱԿ **ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ**		Դասընթացի նպատակն է սովորողներին ծանոթացնել հանրային իշխանության ճյուղերից մեկի՝ տեղական ինքնակառավարման հետ և ուսումնասիրել պետական կառավարման և տարածքային կառավարման հետ տեղական ինքնակառավարման կապի առանձնահատկությունները: Դասընթացից սովորողը կստանա համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ տեղական ինքնակառավարման իրականացման ուղիների, համակարգերի վերաբերյալ, որը նրան հնարավորություն կընձեռի տեղական ինքնակառավարմանը մասնակցել լիարժեք գիտելիքներով, ինչպես նաև կապահովի համապատասխան մասնագիտական որակավորում, կնպաստի տեղական ինքնակառավարման վերաբերյալ ստացած գիտելիքների կիրառությանը: Դասընթացի խնդիրներն են հանդիսանում. 1. Իրավունքի համակարգում մունիցիպալ իրավունքի տեղի և դերի որոշումը 2. Կառավարում, տարածքային կառավարում և տեղական ինքնակառավարում հասկացությունների կապի բացահայտումը 3. Տեղական ինքնակառավարման դերի որոշումը պետական կառավարման գործընթացում 4. Տեղական ինքնակառավարման երաշխիքների ուսումնասիրումը 5. Ժողովրդավարության տեղական համակարգերի ձևավորման և կատարելագործման հնարավոր ուղիների ուսումնասիրումը 6. Տեղական իշխանության մարմինների գործունեության յուրահատկությունների և հիմնախնդիրների ուսումնասիրությունը 7. Պետական և տեղական իշխանության մարմինների փոխհարաբերությունների վերլուծությունը 8. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավաբանական պատասխանատվության ուսումնասիրումը Տեղական ինքնակառավարման մարմինների և համայնքային ոստիկանության կապի ուսումնասիրումը:

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ ***Կարողանա՝***		1. բացահայտել մունիցիպալ ինստիտուտների փոխադարձ կապը 2. հանրային իշխանության իրականացման համակարգում որոշել ժողովրդավարության դերն ու նշանակությունը 3. բացահայտել տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման փոխադարձ կապն ու առանձնահատկությունները 4. ինքնուրույն ծանոթանալ ոլորտում կատարվող նորմատիվ փոփոխություններին 5. ուսումնասիրել և առաջարկություններ ներկայացնել տեղական կառավարման համակարգերի զարգացման և կատարելագործման վերաբերյալ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		
Հիմնական		1. Հայաստանի Հանրապետության մունիցիպալ իրավունք: Ուսումնական ձեռնարկ /ընդհանուր խմբագրությամբ Գ.Դանիելյանի.-Երևանի պետ. համալս.- Հարյապետ, 2015, 384 էջ: 2. Պետական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման զարգացման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում / Յու. Մ. Սուվարյան եւ ուրիշներ.– Եր.: Տնտեսագետ, 2014 –164 էջ.- («Ամբերդ» մատենաշար): 3. Մասնակցային Ժողովրդավարությունը տեղական ինքնակառավարման մակարդակում: Ձեռնարկ. – Եր «Ասողիկ», 2013. - 118 էջ 4. «Ինչպե՞ս մասնակցել տեղական ինքնակառավարմանը», «Քաղաքացի դիտորդ» նախաձեռնություն. Երևան 2015թ. 5. Համայնքային զարգացումը քաղաքացիական ինքնակազմակերպման գործընթացում : Ուսումնական ձեռնարկ, Կաժոյան Հրաչյա, Երևան 2009թ., 210 էջ 6. «Տարածքային կառավարումը Հայաստանի Հանրապետությունում» Մ.Ալեքսանյան, Երևան: Միվա-Պրես, 2000 – 164 էջ:
Լրացուցիչ		1. Кутафин О.Е., Фадеев В.И. Муниципальное право Российской Федерации:Учебник.-2-е изд., перераб. и доп.-М.:Юристъ,2002.- 559 с. 2. Шугрина Е. С. Муниципальное право Российской Федерации: учеб. — 2-е изд.,перераб. и доп. — М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. — 672 с. 3. Муниципальное право России: учебник (отв. ред. С.А. Авакьян). - Проспект, 2010 г. 369 с. 4. Муниципальное право России: учебник /С.А.Авакьян, В.Л.Лютцер, Н.Л.Пешин[и др.];отв. ред.С.А.Авакьян.-Москва: Проспект, 2011.- 544 с. 5. Татаринов С.А. Муниципальное право Российской Федерации: Учебно-методический комплекс. – Томск: Изд-во Том. ун-та, 2014. – 136 с. 6. Программа дисциплины «Муниципальное право», профессор И.И.Овчинников, Москва 2015г. ст. 46 7. Муниципальное право: учебно-методическое пособие И. Н.Иваненко, П. М. Курдюк, Н. В. Павлов, А. С. Чуева. –Краснодар :КубГАУ, 2016.– 52 с

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ		Ստուգարք (ստուգված, չստուգված)
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ		Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն: Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»: Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝ ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ոստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով. բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների. գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները. դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ներկայություն		Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին: Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկընդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող		Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:

պահանջներ **Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ**		Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 **ՀՀ մունիցիպալ իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ** **(2 ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Մունիցիպալ իրավունքի հասկացությունը, առարկան և մեթոդը: 2. Մունիցիպալ իրավունքի համակարգը և աղբյուրները: 3. Մունիցիպալ իրավունքի տեղը ՀՀ իրավական համակարգում: 4. Մունիցիպալ-իրավական նորմերը և ինստիտուտները, դրանց իրագործումը: 5. Մունիցիպալ-իրավական իրավահարաբերությունները և դրանց աղբյուրները	Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա: Հարցեր 1-5 – սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում, հետադարձ կապի միջոցով ներկայացված նյութի յուրացման ստուգում: Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 2 **Տարածքային կառավարման հասկացությունը** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Տարածքային կառավարման հասկացությունը: Տարածքային կառավարման սկզբունքներ (հասկացությունը և տեսակները): 2. Տարածքային կառավարման մարմինների խնդիրները և գործառույթները (հասկացությունը և դասակարգումը): 3. Մարզպետը՝ որպես տարածքային կառավարումը իրագործող սուբյեկտ 4. Մարզպետարանի աշխատակազմը (մարզպետարանի աշխատակազմի իրավական վիճակը, կառուցվածքը, մարզպետարանի աշխատակազմի ղեկավարի լիազորությունները, պետական ծառայությունը աշխատակազմում): 5. Մարզի խորհուրդը:	Հարցեր 1-5 - կարդացվում է դասախոսություն, ներկայացվում է սխեմատիկ պատկեր: Հարցեր 1-5- Սեմինար պարապմունք: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանք-ները և նյութի ընկալման աստիճանը, տրվում են ստուգիչ հարցեր, կատարվում է նյութի ամփոփում: Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ տվյալ հարցերի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար:

Թեմա 3 **Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը, սկզբունքները և գործառույթները** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**

1. Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը: Տեղական ինքնակառավարումը ժողովրդաիշխանության համակարգում: 2. Տեղական ինքնակառավարման սկզբունքները և ֆունկցիաները: ՀՀ տեղական ինքնակառավարման համակարգի հասկացությունը և տարրերը: 3. Գործադիր իշխանության մարմինների և տեղական ինքնակառավարման ներկայացուցչական մարմինների փոխհարաբերությունը:	Հարցեր 1-3 - Անցկացվում է դասախոսություն խմբային քննարկման եղանակով: Տրվում են հարցեր քննարկման համար, մեկնաբանվում են պատասխանները: Հարցեր 1-3 – սեմինար պարապմունք, հանձնարարված առաջադրանքների ստուգում, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:

Թեմա 4 **Տեղական ինքնակառավարման երաշխիքները** **(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության երաշխիքների հասկացությունը: 2. ՏԻՄ-երի գործունեության իրավական երաշխիքները: ՏԻՄ-երի կողմից ընդունած ակտերը: 3. ՏԻՄ-երի գործունեության տարածքային երաշխիքները: 4. Մունիցիպալ սեփականություն: Տեղական բյուջե:	Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն : Հարցեր 1-4 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք (սեմինարը կարող է անցկացվել խմբային քննարկման միջոցով): Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, կազմակերպվում են թեմատիկ ցուցադրություններ, տրվում են թեստային առաջադրանքներ: Ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, վեր են հանում խնդրահարույց հարցերը, որոնք քննարկվում են սեմինար պարապմունքի ժամանակ:

Թեմա 5 **Համայնքների իրավական կարգավիճակը** **(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Համայնքների հասկացությունը, համայնքը որպես իրավաբանական անձ, համայնքների սեփական լիազորությունները, պատվիրակված լիազորությունները: 2. Համայնքի զարգացման ծրագիրը: Համայնքի բյուջեի հասկացությունը, ձևավորման կարգը: 3. Համայնքների դասակարգումը: 4. Միջհամայնքային միավորումների հասկացությունը, ձևավորման կարգը, միջհամայնքային միավորումների իրավասությունը:	Հարցեր 1-4 - անցկացվում է դասախոսություն ձևով, որտեղ առանձնակի ուշադրություն է դարձվում ուսանողների կողմից ներկայացված խնդրահարույց հարցերին: Հարցեր 1-4 – անցկացվում է սեմինար պարապմունք: Սովորողը նախապատրաստվում է սեմինարին դասախոսի նախապես հանձնարարված համապատասխան մասնագիտական գրականություն ուսումնասիրելով:

Թեմա 6

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունները, կարգավիճակը և դրանց գործունեության երաշխիքները: (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասության հասկացությունը: 2. Համայնքի ավագանու իրավական կարգավիճակը և լիազորությունները: 3. Գյումրու և Վանաձորի ավագանիների ձևավորման կարգը: 4. Համայնքի ղեկավարի իրավական կարգավիճակն ու իրավասությունները: 5. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների քաղաքական և իրավական պատասխանատվությունը: 6. Համայնքի աշխատակազմը:	Հարցեր 1-6 - անցկացվում է դասախոսություն: Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են հանձնարարված գրականությանը, վեր հանում խնդրահարույց հարցերը, որոնք քննարկվում են հաջորդ դասախոսության և սեմինար պարապմունքի ժամանակ: Հարցեր 1-4 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ խնդրահարույց հարցերի քննարկմամբ: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, կազմակերպվում են թեմատիկ ցուցադրություններ: Ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ նյութերին, վեր են հանում խնդրահարույց հարցերը, որոնք քննարկվում են սեմինար պարապմունքի ժամանակ:

Թեմա 7 Համայնքային ծառայություն (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Համայնքային ծառայության հասկացությունը, սկզբունքները: 2. Համայնքային ծառայության պաշտոնների դասակարգումը, պաշտոն զբաղեցնելու կարգը: 3. Համայնքային ծառայողների իրավական կարգավիճակը, պատասխանատվության ենթարկելու կարգը:	Հարցեր 1-3 - անցկացվում է դասախոսություն խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները նախօրոք ծանոթանում են ներկայացված թեմայի հիմնադրույթներին և խնդրահարույց հարցերը ներկայացնում քննակման: Հարցեր 1-3 – սեմինար պարապմունք: Ուսանողները նախօրոք ծանոթանում են հանձնարարված գրականությանը, իրավական ակտերին և քննարկում ընդհանուր հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերը: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:

Թեմա 8 Տեղական ինքնակառավարումը Երևան քաղաքում (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Տեղական ինքնակառավարման առանձնահատ-կությունները Երևան քաղաքում:	Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսություն: Ուսանողին տրվում է

2. Տարածքային կառավարման առանձնահատ-կությունները Երևան քաղաքում: 3. Երևանի ավագանին (իրավական վիճակը և գործառույթները, կազմակերպման կարգը կառուցվածքը, իրավասությունը և իրավական ակտերը, գործունեության կազմակերպումը, Երևանի ավագանու անդամի իրավական վիճակը և լիազորությունները): 4. Երևանի քաղաքապետը (իրավական վիճակը և գործառույթները, ընտրության և լիազորությունների դադարեցման հիմքերն ու կարգը, իրավասությունը և իրավական ակտերը, Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմը, Երևանի վարչական շրջանները և դրանց ղեկավարումը): 5. Երևանի քաղաքապետի լիազորությունները ավագանու հետ հարաբերություններում:	համապատասխան նյութը: Հարցեր 1-5 - անցկացվում է սեմինար պարապմունք քննարկման ձևով: Ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները, հետադարձ կապի միջոցով նյութի ընկալման աստիճանը, տրվում են ստուգիչ և ամփոփիչ հարցեր:

ՀԱՐՑԱՇԱՐ
«ՀՀ մունիցիպալ իրավունք» առարկայի

1. Մունիցիպալ իրավունքի հասկացությունը, առարկան և մեթոդը:
2. Մունիցիպալ իրավունքի համակարգը:
3. Մունիցիպալ իրավունքի աղբյուրները:
4. Մունիցիպալ իրավական նորմեր և հարաբերություններ:
5. Մունիցիպալ իրավունքի կապը իրավունք այլ ճյուղերի հետ:
6. Տարածքային կառավարման հասկացությունը, սկզբունքները և բնորոշ գծերը:
7. Մարզպետի իրավական կարգավիճակը և իրավասությունը:
8. Մարզպետի կողմից իրականացվող հսկողության տեսակները:
9. Մարզպետարանը, որպես տարածքային կառավարման մարմին:
10. Մարզի խորհուրդ:
11. Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը և բնորոշ գծերը:
12. Տեղական ինքնակառավարման սկզբունքներն ու գործառույթները:
13. Տեղական ինքնակառավարման իրավական երաշխիքը:
14. Տեղական ինքնակառավարման տնտեսական երաշխիքը:
15. Տեղական ինքնակառավարման տարածքային երաշխիքը:
16. Տեղական ինքնակառավարման կազմակերպական երաշխիքը:
17. Համայնքը՝ որպես իրավաբանական անձ:
18. Համայնքի լիազորությունները:
19. Համայնքի բյուջեն:
20. Համայնքի զարգացման ծրագիրը:
21. Միջհամայնքային միավորումներ:
22. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները:
23. Համայնքի ղեկավարին ներկայացվող պահանջները:

24. Համայնքի ղեկավարի լիազորությունները:
25. Համայնքի ղեկավարի լիազորությունների դադարեցման հիմքերը:
26. Համայնքի ղեկավարին անվստահություն հայտնելու կարգը:
27. Համայնքի ղեկավարի աշխատակազմը:
28. Համայնքի ավագանու իրավական վիճակը:
29. Համայնքի ավագանու նիստերի անցկացման կարգը:
30. Համայնքի ավագանու լիազորությունները:
31. Համայնքի ավագանու լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման կարգը:
32. Համայնքի ավագանու անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը:
33. Համայնքային ծառայության առանձնահատկությունները:
34. Համայնքային ծառայության պաշտոնի անցնելու կարգը:
35. Համայնքային ծառայողի նկատմամբ կիրառվող խրախուսանքի և կարգապահական պատասխանատվության միջոցները:
36. Տեղական ինքնակառավարման առանձնահատկությունները Երևան քաղաքում:
37. Երևանը որպես տեղական ինքնակառավարման սուբյեկտ:
38. Երևանի խորհրդանիշները:
39. Երևանի քաղաքապետի լիազորությունները և իրավական ակտերը:
40. Երևանի քաղաքապետի գործունեությանն օժանդակող մարմինները և պաշտոնատար անձինք:
41. Երևանի քաղաքապետի լիազորությունները գործադիր իշխանության հանրապետական մարմինների և դրանց քաղաքային ծառայությունների հետ հարաբերություններում:
42. Երևանի ավագանու ձևավորման և գործունեության կարգը:
43. Երևանի ավագանու լիազորությունները:
44. Երևանի քաղաքապետի լիազորությունները ավագանու հետ հարաբերություններում:
45. Երևան քաղաքի վարչական շրջանների ղեկավարման առանձնահատկությունները: